

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

1/2014

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

Projekt Péče ČsOL o válečné veterány v ČR v roce 2014 už jede naplno

Již pátým rokem Československá obec legionářská realizuje projekt péče o válečné veterány. Ten se v letošním roce rozjel naplno a stejně jako v předchozích letech je jeho cílem všemožně napomáhat válečným veteránům 2. světové války. Zaměřen je především na poskytování individuální péče ve snaze zbránit tomu, aby se kvůli svému vysokému věku, fyzickým a psychickým schopnostem nedostali na okraj společnosti a nebyli z ní tzv. sociálně vyloučení.

Proto projekt klade důraz na zajištění pravidelného osobního styku s druhoválečnými veterány, nepřetržitý monitoring a řešení jejich sociálních, zdravotních, právních či osobních problémů. V letošním roce se o válečné veterány stará celkem 34 terénních pracovníků, kteří mají za úkol uskutečnit u svěřeného veterána minimálně pět návštěv za rok. Budou zajišťovat spolupráci s orgány místní samosprávy, státní správy, orgány sociální péče a krajskými vojenskými velitelstvími, poskytovat informační a poradenskou činnost válečným veteránům při čerpání prostředků ze sociálních a zdravotních programů, doprovázet je na společenské a pietní akce. Zkrátka, budou s nimi v neustálém kontaktu a všemožně jim budou pomáhat.

K tomu bude i nadále sloužit telefonická komunikace na bezplatné informační lince 800 111 603, která je provozována v rámci projektu a obsluhována je opět Danou Noskovou. Pomoc jsou připraveni poskytnout veteránům další pracovníci projektu: zástupce vedoucího pro sociální pomoc Dagmar Martínková – tel. 724 193 849 a dvě sociální pracovnice pro styk s veterány Alena Ditrchová – tel. 734 254 648 a Jitka Fortelná – tel. 734 254 649.

Již z těchto uvedených údajů vyplývá, že projekt ČsOL péče o válečné veterány se v letošním roce zaměří především na pravidelný kontakt s nimi a co nejširší poskytování osobní pomoci. Přejme mu mnoho spěchů v péči o ty, kteří si to tolik zaslouží.

Text a ilustrační foto: Ladislav Lenk

Olomoucko má stoletého válečného veterána

Válečný veterán Miroslav Kalabus se narodil 4. 1. 1914. Od toho dne uplynulo 100 let a jeho život se nyní změnil v kolotoč oslav. Když jsem k němu spolu s náměstkyní ministra obrany pro personalistiku Lenkou Ptáčkovou Melicharovou, ředitelem KVV Olomouc plk. Josefem Kulou a terénní pracovníci projektu POVV v roce 2013 přišel, byli jsme čtrnácti a na Miroslava Kalabuse navíc večer v jedné šumperské vinárně čekala další oslava s pořadovým číslem patnáct. Mimochodem, do této vinárny chodí pravidelně každý pátek... Setkání s posledním žijícím členem odbojové skupiny Jasenka, která v době okupace působila na Vsetínsku, se neslo v duchu vzpomínání na minulost, která mu přinesla celou řadu momentů, se kterými se dokázal s úsměvem a úspěchem vyrovnat. Za války na Jesence vzniklo partyzánské družstvo s velitelem Janem Sedláčkem a Miroslav

Kalbus se stal jeho zástupcem. Skupina se připravovala na bojový střet s Němci a spolupracovala s dalšími partyzánskými jednotkami. Miroslav Kalabus mezi nimi fungoval jako spojka a zásobovač. Válku přežil, někdy i se štěstím, jemuž se snažil jít vždy kousek naproti. Pomáhala mu k tomu jeho pozitivní slunečná povaha a štěstí na lidi, se kterými se v životě potkal. Rád v této souvislosti vzpomíná na svoji manželku. Pro

dlouhou životní pouť jej velice dobře připravil Sokol a láska ke sportu a horám, především k rodným Beskydám. Celá desetiletí učil ve škole v Šumperku, kde nyní žije. Jak sám poznamenal, život mezi mladými lidmi mi zpomaloval stárnutí. „Nyní si užívám poženaného stáří v péči své rodiny, která se o mne bezvadně stará,“ svěřil se oslavenec. Popřáli jsme mu vše nejlepší do dalších let a vyjádřili jsme srdečné přání opakování stejné oslavy zase za rok v lednu.

*Připravil: Pavel Skácel,
krajský koordinátor projektu
Péče o válečné veterány*

Válečný veterán plk. v. v. Gustav Singer oslavil 100. narozeniny

V příjemném prostředí Domova sociální péče v Praze na Hagiboru se v pondělí 27. ledna 2014 odehrála mimořádná slavnostní událost. Válečný veterán plk. v. v. Gustav Singer zde dodatečně oslavil své sté narozeniny.

K významnému životnímu jubileu mu sem přišli popřát jeho blízcí, přátelé, váleční veteráni a řada dalších hostů a obdivovatelů tohoto

mimořádného člověka. Byli mezi nimi náměstkyně ministra obrany Lenka Ptáčková Melicharová, zástupce ředitelky odboru péče o válečné veterány MO ČR Milan Bachan, spolubojovník od Sokolova a Dukly generálmajor Alexandr Beer, zástupci obce legionářské v čele s tajemníkem Petrem Hozlarem, pracovníci projektu ČsOL Péče o válečné veterány, kteří se o hrdinu dlouhodobě starají, a mnozí další.

Náměstkyně ministra obrany Lenka Ptáčková Melicharová zde plukovníku Gustavu Singerovi slavnostně předala jedno z nejvyšších resortních vyznamení – Záslužný kříž ministra obrany ČR I. stupně, který mu udělil ministr obrany dne

21. 1. 2014, tedy v den jeho 100. narozenin. Za Československou obec legionářskou předal Gustavu Singerovi její tajemník Petr Hozlár Pamětní medaili ČsOL. A historik Miroslav Brož mu připravil malé překvapení – věnoval mu totiž kopii rozkazu, kterým byl Gustav Singer v červnu 1942 v Buzuluku povýšen do hodnosti svobodníka.

Text a foto: Ladislav Lenka

V Lázních Toušeň vzpomínali na generála Tomáše Sedláčka

Ve středu 8. ledna 2014 si účastníci pietní vzpomínky na hřbitově v Lázních Toušeň připomněli osobnost armádního generála Tomáše Sedláčka. Druhoválečný hrdina, kterého komunistický režim odsoudil na doživotí za velezradu, by se v tento den dožil 96 let.

Pod organizací pravidelného uctění památky generála Sedláčka, který zemřel na sklonku srpna roku 2012, jsou vždy podepsáni vojáci Posádkového velitelství Praha. Smutečního setkání u jeho hrobu se zúčastnili a položením smutečních květin mu vzdali čest kromě rodinných příslušníků a dalších přátel také první zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajor Miroslav Žížka, náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky brigádní generál Zdeněk Jakůbek, velitel Posádkového velitelství Praha plukovník gšt. Milan Virt a starosta městyse Lázně Toušeň Luboš Valehrach.

Tomáš Sedláček se narodil 8. ledna 1918, tedy v roce, kdy vznikla samostatná Československá republika. S příchodem nacismu v sobě našel odvahu opustit svou vlast. Absolvoval speciální výcvik v Anglii, v roce 1944 bojoval na východní frontě a přešel ještě v battledresu přes pověstnou Duklu. Hned na začátku padesátých let ho komunisté obvinili z velezrady a odsoudili na doživotí. Po roce 1989 se dočkal plné rehabilitace a dosáhl na nejvyšší vojenskou hodnost – byl jmenován prezidentem republiky armádním generálem. Tomáš Sedláček byl čestným občanem Prahy 6, Lázní Toušeň i francouzského města Agde, kam směřovaly kroky československých vojáků, aby v době 2. světové války vstoupili do zahraniční jednotky. Zasloužil se také o znovuoobnovení Československé obce legionářské po roce 1989 a až do své smrti byl jejím čestným předsedou.

Text a foto: Miroslav Šindelář

Křest pamětního odznaku vydaného k 70. výročí vzniku 2. čs. pdb v SSSR

Na základě spolupráce dvou subjektů, občanského sdružení ČERVENÉ BARETY a společnosti SM PARAPRESENT s.r.o., je v tomto roce organizován projekt za účelem prezentace, osvěty a poohlédnutí se do minulosti – historie vzniku 2. československé samostatné paradesantní brigády v SSSR. Ta vznikla v roce 1944 na území tehdejšího Sovětského svazu v Jefremově, a tak si v letošním roce připomínáme 70. výročí vzniku této paradesantní

jednotky, která bezesporu položila jeden ze základních pilířů výstavby výsadkového vojska a výsadkových jednotek v poválečné historii Československa.

Křest pamětního odznaku se uskutečnil dne 17. ledna 2014 na půdě VÚ 8280 Prostějov. Je to krycí číslo útvaru, který vznikl v roce 1952 v Prešově, tehdy pod názvem 22. výsadková brigáda. Toto krycí číslo útvaru 8280 přetrvalo do dnešních dnů a dnešní 601. skupina speciálních sil generála Moravce je hrdým pokračovatelem tradic útvaru, který vznikl před více jak 63 lety.

Samotného křtu se zúčastnila řada významných osobností jak z vojenského, tak i civilního života. Velice důležitou osobou byla především Božena Ivanová, rozená Fialová. Je to poslední žijící příslušnice 2. československé samostatné paradesantní brigády v SSSR. Božena Ivanová v této jednotce sloužila společně se svým otcem.

Po křtu pamětního odznaku byla možnost prohlédnout si síň tradic 601. skss, která je zaměřena taktéž na historii našich výsadkových jednotek. Je zde i část expozice věnovaná 2. čs pdb v SSSR.

Pamětní odznaky lze objednat na www.smparapresent.cz.

Připravil: Michal Mucha

Veteráni dostanou pomoc

Jihomoravský kraj je druhým největším krajem co do počtu druhoválečných veteránů hned po hlavním městě České republiky. A o tom, že jednotlivá města si svých veteránů váží, nesvědčí pouze fakt, že jsou zváni na významné společenské akce, ale obce samotné se zapojují i do péče o tyto veterány konkrétními činy a skutky.

Již v minulosti určitým oceněním byly akce v rámci projektu Vlčí máky válečným veteránům, kdy ČsOL ve spolupráci právě s obcemi, kde žijí váleční veteráni, a s Vojenským uměleckým souborem Ondráš pořádala benefiční koncerty. Výtěžek z těchto koncertů byl určen na nákup zdravotnických pomůcek především v domovech pro válečné veterány a LDN ve vojenských nemocnicích v Praze a Olomouci. Dalším konkrétním počinem v rámci péče o veterány je každoroční dar chemického podniku FOSFA a. s. Břeclav, který našim veteránům věnuje na přelomu roku dárkové balíčky svých výrobků.

Posledním počinem některých obcí naší republiky je přihlášení se k výzvě Československé obce legionářské, na základě které válečným veteránům žijícím v daném konkrétním městě přispěje obec či město finanční částkou 1500 Kč určenou konkrétnímu válečnému veteránovi na pomoc při úhradě zdravotnických prostředků v roce 2014.

*František Trávníček, krajský koordinátor projektu
Péče o válečné veterány v Jihomoravském kraji*

Královéhradecký kraj přispěl k péči o válečné veterány

Královéhradecký kraj poskytl ČsOL v roce 2013 na projekt Péče o válečné veterány. významnou finanční podporu ve výši 20 tisíc korun na zabezpečení účasti válečných veteránů na pietních akcích a jejich setkáních s veřejností a mládeží a na zajištění životních jubilejí válečných veteránů.

Z této podpory zabezpečoval krajský koordinátor tohoto projektu Jaromír Mareček především důstojné oslavy významných životních jubilejí válečných veteránů z kraje. Popřát tak přišel plk. MUDr. Václavu Dobiášovi k jeho 95. narozeninám, devadesátiny oslavil s plk. Ladislavem Havrišakem, npor. Alexandrem Leškem, Vlastou Novákovou a rtn. Michalem Hlavičkou. Vždy jim mohl předat jak květiny, tak i drobné dárky.

Dále byla z této finanční podpory zajišťována účast válečných veteránů na oslavách jednotlivých významných operací v druhé světové válce, na kterých se podíleli i druhováleční veteráni z kraje. Dotace rovněž byla použita k zajištění účasti válečných veteránů na vybraných pietních akcích jak v regionu kraje, tak i na celorepublikové úrovni (Bohdašín, Jaroměř, Choustníkovo Hradiště, Poděbrady, Dukla, Praha Vítkov). V neposlední řadě byly tyto prostředky využity na dopravu válečných veteránů k účasti na setkání s ministrem obrany v závěru roku 2013, které realizovalo MO AČR.

Československá obec legionářská a nepochybně i váleční veteráni chtějí tímto poděkovat za uvedený finanční příspěvek.

Připravil: Ladislav Lenk, foto: archiv Jaromíra Marečka

Hrdina bojů s banderovci byl vyznamenán

Většina z nás dnes zná válečné veterány z 1. světové války a z 2. světové války. To, že se u nás nacházejí i vojáci, kteří bojovali proti Ukrajinské povstalecké armádě, tedy proti Banderovcům, už ví málokdo.

Banderovci byla skupina ukrajinských nacionalistů, kteří usilovali o nezávislost Ukrajiny na SSSR. Po neúspěchu jejich snažení se pokusili probít přes Ukrajinu, Polsko a Československo do americké zóny v Rakousku. Postup armády generála Stepana Bandery byl velmi krvavý, jeho vojáci si nebrali žádné servítky a nejedna vesnice lehla při jejich postupu popelem. V tom se jim v roce 1947 snažili zabránit vojáci a policisté všech zainteresovaných zemí.

Jedním z vojáků, kteří se banderovcům postavili, byl i plk. Jaroslav Piskáček z Plzně. V té době důstojnický aspirant Československé armády a syn důstojníka československých legií v Itálii. Piskáček se svými spolužáky dostal za úkol sestavit průzkumnou skupinu, do které byl zároveň přidělen jako její velitel. Při průzkumné hlídce se však skupina aspirantů vyzbrojených samopaly PPS – 41 „Špagin“ a ručními granáty dostala do léčky připravené samotnou Ofélií – druhou nejvyšší osobou v povstalecké armádě. Hlídka byla přibita kulometnou palbou k zemi za kládami v údolí a ze všech stran na ní létal déšť kulek. Mladých průzkumníků začalo ubývat a soustavná obrana si vyžádala i daň na munici. Nezbyvalo tedy než brát od mrtvých. Situace se zdála neřešitelná. Bylo jasné, že pokud budou přežít chycení, tak neuniknou mučení a smrti. Piskáček tedy vydává jeden z nejtěžších rozkazů ve svém životě: „Poslední náboj si nechte pro sebe!“ Jako zázrakem se jim nakonec podařilo odpoutat od palby a dostat do svých linií. Nebylo to však zadarmo. Z patnácti mladých důstojnických aspirantů se vrátilo jen pět.

Tímto příběhem však hrdinské činy plukovníka Piskáčka nekončí. Při okupaci vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968 nechal do brány kasáren zaparkovat tank s rozkazem, že nikdo krom Čechoslováků nesmí projet. Celou svoji kariéru plukovník Piskáček prožil u průzkumných vojsk, kterým nakonec u 1. armády ČSLA v Příbrami dělal instruktora. Dnes je patronem plzeňského skautského oddílu Jožky Knappa a aktivně se zapojuje do dění v plzeňské jednotě Československé obce legionářské.

Za všechny jeho hrdinské činy, v době kdy ho vlast potřebovala, a za jeho celoživotní aktivní vystupování a prosazování Masarykových ideálů byl 3. listopadu 2013 plk. Jaroslav Piskáček vyznamenán Pamětní medailí Československé obce legionářské III. stupně. Bohužel se tento slavnostní akt musel odehrát v Mulačově nemocnici, kde plk. Jaroslava Piskáčkovi operují nový kyčelní kloub. Nezbyvá tedy než mu popřát brzké uzdravení a návrat k jeho aktivnímu životu.

Text a foto: Jaroslav Karas a Aleš Vranovský, Jednota ČsOL Plzeň